Nᴱᴿ 3.

KORRESPONDENT
WARSZAWSKI Y ZAGRANICZNY.

Z WARSZAWY DNIA 10. STYCZNIA R. 1797. we WTOREK.

z Wiednia d. 17. Grudnia.

Strata, którą główna armia naſza nad Renem od dnia 2. Października, aż do dnia 30. Liſtopada poniosła, wynosi wraz z Officerami i gimeynami, częścią rannemi, częścią zabitemi, lub w niewolą zabranemi, do 3,337 ludzi. -- Król *Sardyńſki* rozpuścił 18. batalionów woyſka, a ſzukaiąc oſzczędności we wſzyſtkich częściach rządu, zniósł kaſſę ſekretnych penſyów, która przeszło 2,000,000. liwrów na rok wydawała. Część tey expenſy ſzła do Niemiec.

Węgierſkie bataliony pośpieſzaią do granic Włoſkich; Poczty przewożą ich, po dwie ſtacye na dzień.

z Londynu d. 10. Grudnia.

Uformowany w Mieście *Dublinie* *Whig-Clubb*, ſkłada się z naygorliwszych Patryotów. Udecydowano na nim w nowo odprawioney Seſsyi, iż reforma Parlamentu Irlandzkiego ieſt koniecznie potrzebna, i że Katolikom Irlandzkim większa wolność musi być nadana, iako też, że na popieranie tych dwóch ważnych żądań, uformowany być musi związek i iedność.

Eſkadra Hiszpańſka z siedmiu liniowych okrętów złożona, zabrała siedm ſtatków naszych kupieckich bogato ładowanych, w cieśninie Gibraltaru.

Lubo Członki opozycyine utrzymowały, że wylądowanie Francuzów ieſt tylko wynalazkiem Miniſtra dla zaſtraszenia ludu, w celu prędszego ſkłonienia go do złożenia podatku, teraz okazuie się, że wnioski Miniſtra były prawdziwe, gdyż rzucono się natychmiaſt do nayrychleyszego ufortyfikowania i obrony brzegów naszych.

Margrabia *Butte*, bywszy Poseł Dworu naszego przy Dworze Hiszpańſkim, za powrotem swoim z *Madrytu* miał bardzo długą konferencyą z Miniſtrem *Pittem*.

Z Paryża d. 15. Grudnia.

Gdy negocyacye pokoiu bardzo zwolna idą, przedsięwziął Dyrektoryat wszelkie uczynić przygotowania do iedney ieszcze silney kam-

panii, gdyby i teraz, podług naszego życzenia do pokoiu nie przyszło.

Listy z *Brest* donoszą, iż Dyrektoryat posłał tam rozkaz, ażeby do przygotowaney iuż Flotty, pięć ieszcze nowych liniowych uzbroiono okrętów. — Na mieysce Admirała *Villaret*, kommenderować będzie tą Flottą Admirał *Bruix*, którey zamiar będąc dotąd ukryty, staie się źrzodłem wielu domysłów. — Nayświeższe listy z *Brest* donoszą, że 4. fregaty, i okręt liniowy *Scevola*, wypłynęły z Portu, i udały się na płaszczyzny *Berthaume*.

Ta sekretna wyprawa składa się z 16. liniowych okrętów o 74. armatach, z 11. fregat, z 6. statków przewozowych, i 8. korwetow. Znayduie się na niey znaczna liczba woyska tak lądowego, piechoty, iako i kawaleryi złożona, tudzież liczba artyleryi nad potrzebę i proporcyą znayduiącego się woyska, oraz 50. tyś: karabinów, prócz tych, w które są opatrzeni żołnierze na Flocie znayduiący się. Generał *Hoche* kommenderuie tym woyskiem, iako *Generalissimus* całey wyprawy; władza iego rozciąga się tak daleko, iż nominuie i oddala Kapitanów okrętowych, podług swego zdania. Między woyskiem na okręty zabranym, wielu bardzo znayduie się Huzarów i Dragonii, którzy znaczną liczbę siodeł z sobą zabieraią, i wielka liczba Officerów, którzy przeznaczeni są na kommendantów mieysc, które wyprawa ta podbić zamyśla. — Angielskie fregaty pokazuią się codzień przy wyiściu z Portu, dla obserwowania naszey Flotty. Mówią, że pierwsza część wyprawy Brestenskiey iuż wyszła z Portu, i że druga wkrótce za nią pośpieszy. Prócz tego przysłano rozkaz, aby 38. transportowych innych statków były w gotowości do wyiścia pod żagle, i zabrania codzień przybywaiącey piechoty i iazdy z śrzodka kraiu do *Brest*. Od dnia 6go t. m. wyszedł rozkąz, aby nikt z armii na okrętach znayduiącey się, nie ważył się nazad na ląd wysiadać. Flotta Admirała *Rychery* wypłynęła d. 7. t. m. z *Rochefort* dla złączenia się z wyprawą Brestenską. — Jak tylko przybędzie Adm: *Rychery*, pierwszym krokiem z naszey strony będzie odpędzić fregaty Angielskie krążące przed Portem naszym, a potym z całą siłą na morze popłynąć.

Z Paryża d. 19. Grudnia.

„Dyrektoryat Wykonawczy zważywszy, iż wiele na tym zależy, ażeby bieg interessów marynarstwa nie poniosł uszczerbku z nieprzytomności Ministra marynarki Ob: *Truguet* oddalaiącego się w celu wykonania danego sobie na dniu 13. t. m. zlecenia, stanowi: iż Minister wewnętrzny, ma sobie powierzone *ad interim Archivum* marynarstwa dla exekucyi interesów gwałtownieyszych.„

Redaktor, po umieszczeniu tego artykułu, uwiadomia nas: „iż wysłanie Ministra marynarki ma za obiekt przyśpieszenie wyprawy Eskadry uzbroioney w Porcie *Brestenskim*, maiącey na sobie 22. tys: woyska do wylądowania. Iż w tym celu uczyni potrzebne na mieyscu urządzenia, tak względem zachowania karności, iako też dla ostatecznego wyboru Officerów, i usposobienia tey Flotty w należące potrzeby. — Wziął on z sobą znaczne summy pieniędzy na uskutecznienie dalszych zamiarów. — Sądząc o tey wyprawie z czynionych do niey przygotowań, wątpić nie można, iż zmierza do *Irlandyi*, gdzie znaczney spodziewa się w Insurgentach pomocy. Zapas broni, i innych rynsztunków woiennych, oraz liczba Officerów nadkompletowych, zdaie się te domysły usprawiedliwiać.

Rzecz podziwienia godna, że wszystkie trakty nasze będąc zawsze bespieczne, na iednym tylko Brestenskim Kuryerowie doświadczali napaści tak, że kilka razy rozbitemi zostali. Po tych zdarzeniach musiano potym innym Kuryerom dawać Eskortę z Kawaleryi. Niedawno do iednego powracaiącego z *Brest* 20. razy strzelano blisko *Wersalu*. Można się domyślać, iż ci zbóycy byli od kogoś nasadzeni i płatni.

Ob: *Danou* czyniąc rapport o ludności kraiow Rzeplitey, z okazyi zbliżaiących się elekcyi nowego Ciała Prawodawczego, doniosł Radzie 500, iż ludność Francyi obiąwszy *Osady*, *Belgium* i *Korsykę*, wynosi do 33. milionów ludzi. Gdy obydwie Rady składaią 750. Deputowanych, z których co rok iedna trzecia część ubywa, więc wypada ieden Deputowany od 44,000. obywateli. *Belgium*, które wraz z należącemi Prowincyami przedtym 69. Deputowanych wysyłało, teraz tylko 23. posyłać będzie. — Od dnia 22. t. m. zacząwszy, wszyscy Urzędnicy odbierać będą swe pensye w gotowych pieniądzach.

Król Neapolitański darował naszemu Ministrowi interessów Zagranicznych, kosztowny serwis stołowy.

Od dnia 24 *Listopada* nic znacznego we Włoszech nie zaszło. Austryacy po przegraney bitwie pod *Arcole*, cofnęli się częścią za *Brentę*, częścią do *Trydentu*. Generał *Buonaparte* otrzymawszy posiłki, ścieśnia coraz bardziey oblężenie *Mantui*. Dnia 15. *Grudnia* mieli Francuzi rozpocząć bombardowanie *Mantui* z odległości 800. sążni, ieżeliby aż do rzeczonego dnia Miasto żadney propozycyi poddania się nie uczyniło — Dziś oddane będą Dyrektoryatowi na publiczney Sessyi cztery Chorągwie, zabrane Woysku Austryackiemu pod *Arcole*, które tu dway Adjutanci Generała *Buonaparte* przywieźli.

Louvet w dzisieyszym Dzienniku

dodaie, iż rzeczeni Adjutanci przywieźli prócz tego dwie srebrne Chorągwie, które przedtym były własnością Arcy Xcia *Modeny*.

Monitor dzisieyszy pod Artykułem z *Florencyi* mówi; że Margrabia *Manfreddini* ieździł do głównego obozu Francuzkiego z użaleniem się na Obywatela *Miot*, iż ten starał się zebrać w *Florencyi* Partyą przeciwną Rządowi, i dawał protekcyą źle myślącym ludziom, dowodząc, że postępki Obywatela *Miot* przeciwne są dobrey przyiaźni Xcia *Toskańskiego* z rządem Francuzkim. — Generał *Buonaparte* przyiął te zażalenia bardzo oziemble i odpowiedział, iż pokrzywdzenie Obywatela *Miot* we *Florencyi*, i postępki pierwszego Ministra P. *Serrati* równie są nieprzyzwoite. — Obywatel *Miot* wyiechał iuż z *Florencyi* do *Korsyki*. — W taiemnym Artykule zawartego Traktatu z Królem Neapolitańskim, wymówił sobie Rząd nasz, pozwolenie na zakupienie w rzeczonym Króleſtwie za 8. millionów liwiów zboża, lecz gdy w *Neapolu* bardzo wielkie Cło na wychodzące zboże iest ustanowione, przeto Artykuł ten na nic nam się niezda. — Niektóre Dzienniki prorokuią, że Rząd nasz wyszle wkrótce Kuryerów do *Petersburga*, i dodaią, że ieżeli flotta *Brestenska* do Portugalii zmierzać będzie, w ten czas Angielczykowie starać się będą wylądować iak nayprędzey do *Brazylii*, aby przeszkodzić mogli naszemu wylądowaniu w Portugalii. — Głoszą tu, iż odtąd niewolnicy od korpusów *Kondeusza* niebędą wpisywani na listę z bronią złapanych Emigrantów, lecz wciąganemi będą w listę niewolników woiennych zarówno z Austryakami. — Obywatel *Lesar* wyda wkrótce Poema pod tytułem: *Les Francs* w dziesięciu pieśniach, które opisować będzie koniec czwartego i początek piątego Roku woien Rzeczypospolitey. Kilka pieśni czytał iuż w *Liceum* Umieiętności, które ogólnie chwalone były. Lud *Romanii* odpowiedział ludowi *Bononii* i *Ferary*, że kontent iest ze swego losu, i że nie życzy sobie iego odmiany. — Rząd Hiszpański wydał rozkaz, aby wszyscy Angielczykowie znayduiący się w kraiach Hiszpańskich, oddalili się natychmiast. Od rozkazu tego wyłączeni są Artyści Angielscy, i ludzie osiedli od dawnieyszego czasu, z tym atoli warunkiem, aby byli na 30. mil oddaleni od nadbrzeżów Morskich. — Obywatel *Prudhomme* wydał Kronikę przestępstw spełnionych w czasie naszey Rewolucyi, w Kronice tey wylicza występki wielu bardzo znacznych osób.

Gazeta rządowa dzisieysza zawiera wiele szczegułów o śmierci Imperatorowey Rossyiskiey, miedzy innemi pisze, iż zdaie się, że Xże *Repnin* będąc synowcem *Pannina*, którego dozorowi wychowanie teraźnieyszego Imperatora było powierzone,

posiadać będzie wielkie znaczenie w kraiu. — Nowe to panowanie, może sprawić wielkie w Europie odmiany. Alians Moskwy z Anglią, przez który pierwsza do dania pomocy Anglii obowiązała się, przerwany został przez śmierć Imperatorowy w tym momencie, gdy miał być ukończonym. — Imperator teraźnieyszy (mówi taż Gazeta) był w czasie woiażów swoich we Francyi, odwiedził *Paryż*, *Brest*, i całą prawie widział Europę. Jest on bardzo przychylny do domu Brandeburskiego. — Dowiaduiemy się z *Lisbony*, że rząd Portugalski znaczną gotuie flottę, i że 5. liniowych okrętów pod kommendą Admirała *Paiva* pod żagle wyszły. — Xże *Brazylii* i Infant Piotr Karól, odbyli rewią woysk w obozie pod *Quvitha*. — Obywatel *Cacault* znayduiący się teraz w Rzymie poiedzie do Florencyi na mieysce Obyw: *Miot*, który wyiedzie naypierwey iako Kommissarz rządowy do *Korsyki*, a ztamtąd powróciwszy, na Posła Rzepltey Francuzkiey przy Dworze *Turyńskim* ma być nominowany. — Monitor wspomina, że Król *Sardyński* mocno zachorował. — Z *Marsylii* donoszą, że między Stanami Amerykańskiemi i Mocarstwami Barbarzyńskiemi zawarty iest traktat. — Dozorcy celni odebrali surowy rozkaz od rządu, aby towary z *Anglii* na okrętach przychodzące, w żadnych innych portach wyładowane nie były, iak tylko w *Calais* i *Dieppe*; do rozkazu tego, *Belgium* ma się także stosować. — Flotta *Hiszpańska* znayduie się ieszcze powiększey części w *Tulonie*. Wiadomość zaś, iakoby wiatry część iey skołatały, wcale się niepotwierdza. — W ciągu trzech dni otrzymał Lord *Malmesbury* dwóch kuryerów z *Londynu*, i dwóch tamże wysłał. — *Louvet* w swoim Dzienniku zapewnia, iż pokóy między Papieżem i Rzecząpospolitą naszą iuż iest zawarty, lecz ciężko się na to spuścić, gdyż Rząd nic w tey mierze niepublikował.

z Paryża d. 21. Grudnia.

Pan *Ellis* wysłany od Lorda *Malmesbury* do *Londynu*, powrócił od czterech dni do *Paryża*. Twierdzą, iż nazaiutrz po iego przybyciu Lord *Malmesbury* odprawił z Ministrem związków zewnętrznych konferencyą, więcey nad trzy godziny trwaiącą.

Tegoż dnia o osmey godzinie ranney, Lord *Malmesbury* odebrał uwiadomienie, iż przytomność iego w Paryżu stała się niepotrzebną. Naznaczono mu 48. godzin na przygotowanie się do wyiazdu. Udał się więc w podróż do *Londynu* z częścią swoiey swity dnia 22. t. m.

Wszystkie iego propozycye (mówi Gazeta Rządowa) były przeciwne albo Konstytucyi, albo Prawom, albo Traktatom. Ponieważ niczym się nie zatrudniał, iak tylko wysyłaniem i odbieraniem depeszów, Dyrektoryat

kazał mu oświadczyć, iż to może być uſkutecznione przez kuryerów.

Courrier du bas-Rhin z *Wezel* pod datą 28. Grudnia potwierdza wiadomość o wyieździe z Paryża Lorda *Malmesbury*, i o wyiściu z portu floty *Breſtońſkiey*.

z Hagi d. 24. Grudnia.

Wyſzła wczoray Proklamacya względem uzbroienia Obywateli, podług którey wſzyſcy zacząwſzy od lat 15. aż do 45. wieku ſwego, obowiązani będą ſtanąć do broni, na granicę pomaſzerować i w nadgranicznych Miaſtach ſpoſobem woyſkowym ſłużbę garnizonową odprawiać. Woyſko, które z Obywateli złożone będzie, podzielone zoſtanie na Brygady, Bataliony &c. i podług regulaminu i ſurowey ſubordynacyi woyſkowey, rządzone będzie. Ci, którzy maią przeſzło lat 45. gdy oſobiście od bronienia Oyczyzny uwolnieni zoſtaną, zapłacą za siebie pewną ſummę pieniędzy; który obowiązek równie i na kobiety włożony zoſtał. Ci, którzy lata ſwoie zataią, przysięgi naznaczoney wykonać niezechcą, iako też i ci, którzy w R. 1787. domy patryotów rabowali i oſoby ich prześladowali, zapłacą patryotyczny podatek.

Donoſzą z *Brüſsel*, że flotta Angielſka krąży po północnym morzu, iże w bliſkości *Oſtendy* widzieć się dała i ſchwytała 2. ſtatki Hollenderſkie. Garnizon Batawſki wyſzedł z *Amſterdamu*, mieyſce iego zaiął oddział woyſka Francuzkiego z 800. ludzi złożony.

z Włoch d. 18 Grudnia.

Dowiaduiemy się z *Florencyi*, że Ob: *Miot* Miniſter Francuzki przy W. Xciu Toſkańſkim, wyiechał do *Korſyki* w urzędzie Kommiſſarza Dyrektoryatu przy departamentach *Liamone* i *Golo*; Tym czasem Obywatel *Freville* zaſtąpi mieyſce jego w *Florencyi*, iako ſprawuiący intereſſa.

Gazety Medyolańſkie publikowały liſt, który Gen: *Bonaparte* po uwolnieniu Kardynała *Mathei*, pisał do niego, a w którym zapraszał go, ażeby nakłonił Papieża do nowych negocyacyi pokoiu, *dla oszczędzenia kraiom iego wizyty woyſk Francuzkich.* Dwór Rzymſki publikował nawzaiem odpowiedź tego Prałata. Osnowa iey ieſt naſtępuiąca: =

„Złożyłem u nóg Oyca S. liſt, który WPan do mnie pisać raczył d. 21. Października. Oyciec S. maiąc powierzone ſobie prawidła, których Chrystus Pan zoſtawił przykład wiernym ſwoim Uczniom, ſzukał zawſze ſpoſobów utrzymania pokoiu i dobrey w świecie Chrześciańſkim harmonii, i czynił wſzyſtkie ofiary iakie mu tylko przyzwoitość czynić dozwoliła. Tym czaſem Francya przez nieſzczęśliwe zamięſzana wypadki, gdy iuż 7. lat ſerce i duſzę jego ſmutkiem napełnia, przypomniał ſobie, iż ieſt przez ſtan ſwóy Oy-

cem wſzyſtkich Chrześcian, a widząc, iż dzieci Kościoła w nayokropnieyſzych zagłębiły się obłąkaniach, mniemał, iż iedynie łagodnych ſpoſobów używać mu należało, i że Bog raczy ie wyrwać z zaślepienia, i doprowadzić do ſprawiedliwych i rozumnych prawideł. Temi powoduiąc się maxymami, jego Swiątobliwość odrzucała wſzyſtkie pobudki światowe, i poddała się znacznym ofiarom dla ziednania pokoiu Stanom Koscielnym. Powodzenia woyſk waſzych Włoſkich, zaślepiły Rząd waſz, który przez nieznośne nadużycie pomyślności ſwoich, nieprzeſtaiąc na zupełnym *owcy oſtrzyżeniu*, *chciał* ią potym zupełnie pochłonąć, i nadto wymagał, aby Papież uczynił ofiarę z duſz ludu rządowi i ſtaraniu jego powierzonego, żądaiąc oraz po nim całkowitego zniſzczenia zaſad Religii Chrześciańſkiey, Ewangelii, Moralności, i karności kościelney. Jego Swiątobliwość przeſtraſzona tak nieſłychanym żądaniem, zebrała się w Bogu, błagaiąc, ażeby ią oświecił, iak ſobie w tak przykrym zdarzeniu poſtąpić miała. Duch święty nadchnął ią bez wątpienia, i przypomniał przykład Męczenników, gdy naprożno domagaiąc się u Dyrektoryatu ſłuſznieyſzych kondycyi, musiał się nareſzcie Dwór Rzymſki gotować do woyny. Do Europy ſądzić należy, kto kogo wyzywał. Smierć, którą nas WPan ſtraſzyſz, ieſt dla ludzi dobrych początkiem życia wiecznego, ieſt oraz końcem mniemanych pomyślności złych, i początkiem ich kary, ieżeli iey ieſzcze zgryzoty nie zaczęły. Waſze woyſko ieſt ſtraſzne, ale wiecież przez siebie ſamych, że ieſt niezwyciężonym? wyſtawiemy przeciw niemu naſze ſpoſoby, naſzą ſtateczność, zauſanie w dobrey ſprawie, a nadewſzyſtko pomoc Boſką, którą otrzymać ſpodziewamy się. Wiemy my dobrze, że mało-wierni i Filozofowie teraźnieysi oręż duchowny w śmiech obracaią, ale byle tylko Bog chciał go użyć, doświadczyłyby waſze ſzeregi okropnych iego ſkutków. Przyznaię z WP. że woyna, którąbyście prowadzili z Papieżem, małoby dla was była chwalebna; naſza zaś ufność w Bogu, każe nam wierzyć, że tylko dla was i wam podobnych znaydą się w tey woynie niebeśpieczeńſtwa.

Wracam ſię teraz do objektu liſtu WPana.— Wy żądacie pokoiu, my go więcey pragniemy. Przyſtańcie na warunki rozsądne, przyzwoite dla nas i dla naszych Alliantów, a znaydziecie iednych i drugich powolnemi do ich przyięcia. Jego Swiątobliwość żałować nie będzie żadnych ofiar zgadzaiących ſię z iego obowiązkami, dla otrzymania spokoyności.

Smiemy wierzyć Mości Panie Generale, iż osobiście przychylasz ſię do maxym ſłuszności i ludzkości

zacnym ludziom właściwych, a ia będę się miał za szczęśliwego, gdy wraz z WaćPanem przyłożę się do zbawiennego dzieła pokoiu. „

Konstytucya Bonońska.

Obowiązki.

1mo. — Deklaracya Praw zawiera w sobie obowiązki Prawodawców, ale zachowanie społeczeństwa wymaga ieszcze, ażeby ci, którzy ie składaią, niemniey znali i dopełniali powinności swoie. — *2do.* Wszystkie powinności Człowieka i Obywatela wynikaią z tych dwóch zasad wyrytych na sercu Ludzkim od Autora Natury. — Nie czyń nikomu tego coby ś niechciał, ażeby tobie czyniono — Świadcz dobrze innym tak, iakbyś chciał, aby tobie świadczono. — *3tio.* Obowiązki każdego z osobna Człowieka względem Społeczeństwa, są: bronić go, służyć mu, być podległym Prawu, i tym którym wykonanie iego iest polecone. — *4to.* Nie iest dobrym Obywatelem, kto nie iest dobrym Synem, dobrym Oycem, dobrym Bratem, dobrym Przyiacielem, dobrym Małżonkiem. — *5to.* Nie iest cnotliwym Człowiekiem, kto nie iest rzetelnym i świętobliwym Praw czcicielem. — *6to.* Kto się otwarcie sprzeciwia Prawom, ten społeczeństwu wypowiada woynę. — *7mo.* Kto niesprzeciwiaiąc się oczewiście Prawu, przez chytry oszukuie go wybieg, obraża dobro publiczne, staie się niegodnym publicznego szacunku i dobroczynności. — *8vo.* Zachowanie własności, iest gruntem na którym wspiera się rolnictwo, handel, wszystkie kształty przemysłu, i cały społeczeństwa porządek. — *9no.* Każdy Obywatel winien iest swoią usługę Oyczyznie, i zachowywanie świętych Praw wolności, równości, bespieczeństwa, własności, ile go razy Prawo do ich obrony zawoła.

KONSTYTUCYA

Rozdział I.

Podział Miasta i Territorii.

1mo. Obywatele w Reprezentantach swoich stanowią naywyższą Władzę. Dla porządnego ich wybrania, potrzeba ażeby się na osobne rozłączyli zgromadzenia. To rozłączenie czyni potrzebę podziału Miasta i iego Territorii. — *2do.* Miasto iest podzielone na 53. Parafie, Territorium zaś na 367. Wszystkie Parafie Miasta są podzielone na 16. Sekcyi, Parafie Territorii na 65. Kantonów. — *3tio.* Każda Sekcya i każdy Kanton zbierać się maią do swego głównego mieysca. Głównym mieyscem będzie pierwsza Parafia wymieniona w każdey Sekcyi i w każdym Kantonie. — *4to.* Ciało Prawodawcze może poprawić podział Miasta i Territorii, lub odmienić mieysce Zgromadzenia, zachowuiąc iednak też samą liczbę Sekcyi i Kantonów. —

(*Dalszy ciąg w następuiącym Numerze.*)

DODATEK

Num 3.

DODATEK DO KORRESPONDENTA WARSZAWSKIEGO Y ZAGRANICZNEGO.

z Warszawy dnia 10. Stycznia Roku 1797. we Wtorek.

Listy z Medyolanu donoszą pod datą 18. Grudnia: Iż armia Generała *Bonaparte* wzmocniona w tym czasie została nowemi posiłkami przysłanemi od armii Alpeyskiey Gener: *Kellermana*. Przyłączony do tego iest Korpus Wolontaryuszów, złożony po większey części z Polaków. Korpusem tym ma kommenderować Generał *Dąbrowski*, i część iego iuż się udała z woyskiem Republikanów ku *Mantui*.

z Petersburga d. 25. Listopada.

Dnia iutrzeyszego ciało Imperatorowey ma być wystawione w sali Tronu. Ciało zaś Piotra III. będzie przeniesione do fortecy *Petersburga*, gdzie ma być złożone z przyzwoitą pompą. — Załoba naznaczona iest na rok cały, to iest: na puł roku za Piotra III. i na puł za Imperatorową. W woysku skassowano białe kokardy, a postanowiono czarne. — Przywieziono tu z *Berlina* wzory mundurów Pruskich.

z Strażburga d. 23. Grudnia.

Dnia 20. na 21. t. m. Nieprzyiaciel przypuścił do *Kehl* trzy fałszywe attaki, i trzy razy z stratą odparty został i wypędzony z okopów, które iuż był przybliżył aż do Domu Poczty w wiosce *Kehl*. — Generał *Dessaix* rozpoznawał z bliska fortyfiakacye nieprzyiacielskie bez żadney z ich strony przeszkody.

Z 21. na 22. o dziesiątey godzinie wieczorney, Nieprzyiaciel wpadł we trzy kolumny na nasze okopy, lecz żwawo został odparty. Za powrotem iego o godzinie drugiey, żywa rozpoczęła się utarczka. — O godzinie w poł do piątey uczynił ostatnie usiłowanie, i wszystkie poruszył siły, attakuiąc całe nasze linie, lecz i tą razą mocno zbity, odstąpił okopów licznym okrywszy ie trupem.

Stratę iego w tey iedney nocy poniesioną, rachuią do 3000. ludzi. Zabraliśmy sto Niewolników; z pomiędzy nich 80. ktorzy się zapędzili za

iednym naszym oddziałem zmyślaiącym ucieczkę, a który, gdy ci mniemali go być odciętym, uformował się w porządku, i przymusił ich do poddania się. W liczbie zabranych w niewolą znayduie się ieden Officyer sztabowy. Generał zaś tym attakiem kommenderuiący, zabity został.

Naywięcey nam posłużyła do zamięszania Nieprzyiaciela baterya ukryta która za zbliżeniem się ich do naszych palisadów, wstrzymała ich natarczywość.

Dzień 22. na niczym zeszedł. Dziś mocne słyszemy strzelanie.

z Manheimu d. 22. Grudnia.

Dnia 14. t. m. przyiechało dwóch Francuzkich Generałów do główney Kwatery Arcy Xcia Karola do *Offenburga*, po bardzo długiey konferencyi, posłał Arcy Xiąże Kuryera do *Wiednia*, a Pułkownika *Imens* do *Strażburga* do Generała *Moreau*, który za przybyciem rzeczonego Pułkownika, wyprawił Kuryera do *Paryża*. Upewniaią nas, że Francuzi proponowali generalne zawieszenie broni, na przyięcie którego oczekiwać trzeba Rezolucyi z *Wiednia*. Austryacy bombarduią fortecę *Kehl* ciągiem, Francuzi chcieli ią iuż poddać pod pewnemi warunkami, lecz te nie mogły być przyięte. — Woyska Cesarskie porobiły wielkie baterye na dawniey zabraney Wyspie *Groskeklkoph* zwaney, z których bez przestanku bombarduią miasto *Strażburg*. — Onegday była znowu wielka kanonada pod *Kehl*. Mówią, że Austryacy zburzyli dom Poczty. — Batalion Grenadyerów u nas stoiący, otrzymał rozkaz, aby iak nayspiesznicy pod *Kehl* maszerował. — Oczekuiemy na Kuryera z Wiednia, który albo ratyfikacyą zawieszenia broni, albo Plany do dalszey kampanii przywiezie.

z Offenburga d. 22. Grudnia.

Ziechali się tu Delegowani od Stanów Niemieckich, między któremi znayduie się też Hrabia *Rotenhan* Prezydent *Würtzburski*, lecz potzeby armii Austryackiey są tak wielkie, iż wcale niewiedzą sposobu dla dostarczenia onych, żołnierze odbieraią codziennie ze skarbu chleb, mięso i wódkę bez zapłaty, ale co się tyczy ubioru, przyznać trzeba, że wielkie cierpią niewygody w tey porze roku. Podług kalkulacyi woyskowey officerów Austryackich, forteca *Kehl* tylko się ieszcze 3. tygodnie bronić może.— Pułkownik *Jammens*, którego do Generała *Morreau* posłano, iest rodem z *Niderlandów*, i ma być człowiek bardzo światły, przez co wiele sobie dobrego z poselstwa iego wróżyć można.

z Frankfortu d 24. Grudnia.

Obroty armiów Cesarskich i Francuzkich po nad Renem, wprawiły w błąd całą publiczność, która rozumiała, iż one są skutkiem zawartego Armistycyum; lecz gdy z wyraźney

woli *Cesarskiey* żadne armistycyum nie będzie zawarte, więc wyprowadzaiąc Publiczność z błędu, w którym zostaie, ogłoszono tu, że ściągnięcie woysk na zimowe kwatery, iest tylko skutkiem pory roku, dla którey w okolicy niższego Renu nic czynić nie można. — Zapobiegaiąc drogości i niedostatkowi produktów, które się w okolicach *Lahny* i *Sieg* coraz bardziey czuć daią, zwołano tu wczoray wszystkich Liwrantów, i zalecono im, ażeby wszelkiey dołożyli usilności dla dostarczenia do obozu Generała *Werneka* pod *Simburgiem* stoiącego, wszelkiego rodzaiu żywności.

z Frankfortu d. 20. Grudnia.

Generał Francuzki *Bonami*, który dawniey wreyteradzie swoiey miasto *Sauerschwabenheim* spalić i różne okrucieństwa popełnić dozwolił, ukarany został dnia 15. t. m. w *Kreüznach* karą infamii. Przed frontem szpada iego była mu nad głową złamana, i na galerze przez lat 2. zostawać będzie.

z Wesel d. 21. Grudnia.

Woysko Francuzkie zluzowało w *Düsseldorf* stoiących Hollendrów, którzy do swego kraiu na zimowe kwatery powracaią.—Austryacki Generał *Kienmayer* przybył do *Mülheim*, gdzie razem na obiedzie z Generałem Francuzkim *Macdonald* znaydował się. — Pod *Kolonią* zakazana iest surowo wszelka kommuuikacya z obydwóch stron Renu.— Do *Tryer* przymaszerowało 500. Francuzow, dla strzeżenia tamecznych szańców, na których znaczna liczba armat znayduie się.-- Francuzcy Generałowie zapewniaią, iż wkrótce trzy-miesięczne zawieszenie broni ogłoszone zostanie.

Od wyższego Renu d. 23 Grudnia.

Xiąże *Fürstemberg* iuż powtórny raz nadaremno wzywać kazał Francuzów pod *Huningen* do poddania się, rozpoczęto zatym strzelanie z 150. sztuk artyleryi do *Huningen*, na które Francuzi strasznym ogniem odpowiadali. Francuzi mieli pod swóy szańc przedmostowy miny pozasadzać.

z Manheimu d. 24. Grudnia.

Wylew *Kinzingi* popsuł wszystkie projekta armii Austryackiey. Attakowanie *Kehl* iest teraz rzeczą niepodobną do uskutecznienia, gdy oprócz bagnów, które zawsze przystęp do tey twierdzy trudnym czyniły, rzeka wspomniona pozalewała wszystkie okopy Austryackie. Mówią Austryacy, iż to iest lepiey, gdyż przez ten czas więcey pościąga się woyska, i skutecznieyszy szturm będą mogły przypuścić. Ale też i Francuzi ściągaią bardzo wielkie siły w okolicach *Hundsrük*, mówią nawet, że cała armia *Sambry* ma się złączyć pod *Strażburgiem*.

DRUGI

PUBLICANDUM.

Przy teraz następuiącey wypłacie Podatków kraiowych za Ratę Styczniową 1797 roku, przypomina się powtórnie wszystkim Obywatelom, którzy dawniey swoie Podatki do Exakcyi Warszawskiey odnosili, a teraz po uczynionym podziale na Dystrykta Landrathowskie, w swoich *respective* dystryktowych Kassach w *Warszawie*, w *Błoniu*, *Czersku*, *Rawie* i *Sochaczewie* składać powinni; ażeby też kraiowe Podatki iak za teraz przypadaiącą Ratę Styczniową tak i zaległe za Styczniową, Czerwcową, Marcową i Wrześniową Ratę bieżącego roku wzwyż wyrażonych Dystryktowych kassach złożyli i wypłacili, gdyż po upłynionym terminie opłaty, przez exekucyą takowe Podatki wybierane zostaną.

Osobliwie zaś Obywatelom Dystryktu Warszawskiego do wiadomości się podaie, iż te Podatki które do kassy tuteyszey dystryktowey odnosić powinni, będą teraz w sklepieniach zamku Królewskiego, gdzie dawniey publiczna kraiowa kassa zostawała, wybierane; i że odbieranie tychże Podatków Ur: Roszkiewiczowi, który przy tuteyszey dystryktowey kassie umieszczonym został, polecone i oddane iest; który tak iak dawniey z odbieranych Podatków kwity wydawać będzie. w Warszawie dnia 28. Grudnia 1796.

J. K. Mci Prus Południowych Woyskowa i Ekonomiczna Kamera.

v. Harlem. v. Goldbeck. v. Helwing.

DONIESIENIE.

Da das dem Herrn Carl Plendus gehörige auf der Sulec zwischen dem Königl: Preus: Saltz-Magazin und dem Magazin der Fürsten Lubomirska gelegene grundstück mit der dazu gehörigen Gebäuden verkauft werden soll, und Käufer sich in Absicht der darauf haftenden schulden pracaviren will so wird ein jeder der dem Herrn Carl Plendus auf gedachtes Grundstück geld gelichen hat, dienstlich ersucht, sich binnen Dato und vier Wochen mit seinen Schuldforderungan bey dem Königl: Preus: Ober Saltz Inspector Herrmann zu melden. Nach Verlauf von vier Wochen wird keine Schuldforderung mer angenomen. Warschau d. 5. Jannuarii 1797.

Podaie się do wiadomości publiczney, iż grunt i dworek z wszystkiemi budynkami JP. Karola Plendusa na Szulcu między Zupą Solna Pruską i possessyą Xiążąt Lubomirskich, został przedanym: Należytość zaś za te possessye wypłacana będzie dnia 5. Lutego roku teraźnieyszego. Ostrzega się zatym, iż ieżeli ma kto iakie pretensye zapisane i zabeśpieczone na tey possessyi, ażeby w ciągu iednego miesiąca, to iest od 5. Stycznia, do 5. Lutego zgłosił się do JP. Hermana w Pałacu Pruskim mieszkaiącego, z okazaniem swoich dowodów. Po upłynieniu zaś tego wyżey wyrażonego terminu, żadna pretensya przyiętą nie będzie. W Warszawie d. 5. Stycznia 1797. R.

W drukarni będącey w kamienicy pod Nrm 32. zwaney Braci śpiących, przy bramie Krakowskiey, znayduie się skład książek do przedania. 1mo. Pod tytułem: Nauka dla stron względem zachowania się w Processach Sądowych, tu w Warszawie drukowana, kosztuie złł: 6. 2do. Dodatek do teyże książki, zawierdiący taxę szportułową i wiadomość ceny papieru stemplowanago, iaki się używa w Państwach Pruskich, kosztuie złł. 2. 3tio. Pod tytułem: Nauka o Prawach dla Obywatelow Państw Pruskich, drukowana w Berlinie. Edycya druga poprawiona w ięzyku Polskim na pięknym Papierze, cena oney złł 8.